

קשה היה לסבול את הוויכוח ה-
מדיני-ביטחוני על מעשי אתונה וביירות.
היתה זו תשפוכת רגשית, שגילתה את
אחת התכונות המסוכנות ביותר של ה-
כנסת: אי-יכולתה להתמודד בקור-רוח
עם בעיות גורליות.

החלטתי לחזור בנואמי על עיקר ה-
דברים של מאמרי „בלי כנפיים“, בגליון
האחרון של „העולם הזה“. אך אחרי
שניתחתי את בעיית-הטרור, בלשון הגיו-
נית ושקטה, שנבדלה לחלוטין מדברי
כל הנואמים שקדמו לי, הומטרו עלי
קריאות-ביניים מכל עבר. רק חלק מהן
נרשם בפרוטוקול:

אורי אבנרי: ... כל ממשלות-ערב
חוששות כיום מפני התבליט, עבד-אל-נאצר
וראשי אל-בעט הם „המימסד“, הם האתמול
בעולם הערבי. ואילו החבלנים הפלסטיניים,
שהמשיכו במלחמה אחרי תבוסת הצבאות,
הם הכוחות העולים.

**לכן ינצחו החבלנים ככל הית-
מודרות עם כל ממשלה ערבית.**

הצחוק עבר!

כאשר שמעתי היום דברים דומים מפי
חברת-הכנסת שמעון פרס, לא יכולתי שלא

לא השליטים האמיתיים. מה ערך לנהל אתם
משא-ומתן?

אליעזר שוסטק: הוא לא מציע זאת.
לו יש תוכנית שלום.

אורי אבנרי: חברת-הכנסת רפאל, מזה
18 חודשים אני עומד בבית הזה בוויכוח על
נקודה אחת ועיקרית: שמוקד המלחמה ר'
מוקד השלום הוא העם הערבי הפלסטיני.
שום משא-ומתן עם עם ערבי אחר לא סיים
את המלחמה, ולא יביא את השלום, זולת
הנסיגה להשיג שלום עם העם הפלסטיני. ה'
דברים נשמעו לכם מצחיקים לפני כשנה ר'
חצי, כאשר קראתם לי: „איפה העם הפלס-
טיני הזה? לא קיים בכלל עם פלסטיני“?
נדמה לי שהיום מעטים האנשים הרציניים
שיקראו קריאות כאלה!

קריאה: יש שכירי-חרבו אין עם פלס-
טיני!

אורי אבנרי: סר הביטחון חוזק עליך.

„תשפוכת של רגשות“

לא יכולתי שלא להגיב על רמת-הווי-
כות, ואמרתי דברים חריפים שכמעט
הביאו לכך שהיו"ר יפסיק את דברי,
(כפי שאמר לי לאחר מכן):

בלה לבין ממשלות-ערב, התפתח ויכוח
נוסף:

אורי אבנרי: ... אכן, כבוד היושב-
ראש, הגורם היחיד שלא נפגע לחלוטין מן
המכה שהנחתנו, היה מערך אירגוני-החבלה.
הוא לא נפגע. הוא אפילו נהנה.

חון שלא היה כדוגמתו. והנה היום אנו
רחוקים יותר מן השלום; אנו רחוקים יותר
מן הביטחון; אנו מקריבים קורבנות רבים
יותר, ודמנו שנשפך הוא רב יותר מאשר
לפני מלחמת-ששת-הימים.
האם אפשר לעבור על כך בפרא?

„הרי אתם אובדי עצות!“

אורי אבנרי: ... החיכוח היום גובל
במעילה בתפקיד.
אין זה ויכוח כלל. כמעט כל הנואמים
הצטרפו למקהלה מדברת, כאשר כל נואם
חוזר בדיוק על נאום קודמו, כאילו איש
אחר כתב את כולם.

**תשפוכת של רגשות, אף כשהם
מוצדקים כהחלט — ואין ספק ש'
הם מוצדקים כהחלט — אין בה
תשובה לשום שאלה משאלות ה'
גורל, העומדות בפני ישראל.**
מה שמחירי בוויכוח זה היום הוא שאף
נואם אחד לי ניסה אפילו לתת תשובה ל'
שאלות אלה.

**מדוע הפכו אירגוני-החבלה לגורם מר-
כיו בעולם הערבי, עד כי הם מכתבים המ'
דיניות למדינות ערב — כדברי ח"כ פרס?
מה לעשות כדי לחסל את הטרור הערבי?
כיצד הפכו אירגוני-הטרור, שהיו אירגו-
נים קטנים ועלובים לפני מלחמת ששת
הימים, לגורם בינלאומי מאז יושבים אנחנו
בשטחים המוחזקים?**

**איך למנוע בידוד מוחלט של ישראל בי-
עולם — לא ליום-יומיים אלא לצמיתות?
מדוע יידיי ישראל מאחזקו, בכל החבי
העולם המערבי, יוצרים עתה פולחן של ה'
ערצה לאנשים היוצאים לרצוח אותנו?
אסור להתחכך על החשיבות של מועצת-
הביטחון. אני רחוק מלכבד את המוסד הזה.
העובדה החשובה אינה שאנחנו מפסידים
קרב במוצעת-הביטחון. החשוב הוא שאנחנו
מפסידים את הקרב בלב יידינו! מכל שג'
ירי ישראל בעולם המערבי באות קריאות
אס-אראס. הם מדווחים על מה שקורה אצל
יידינו, על יחסם אל אירגוני-החבלה.**

**אתם עומדים חסרי-אונים ואובי-
דיעצות מול שאלות אלה. אך
אפשר לאמץ אוננים ומוח ולב
בפני החיגון, מבלי לנסות להקי'
שיב לו בריצנות?**

כבוד היו"ר, האם באמת אנו אובדי-עצות?
יש ויש עצה: אם מוכנים אנחנו לקחת
את השור בקרניו, להציע לעם הפלסטיני
שלום, המעניק לו חירות לאומית, תוך הכי-
סחת הביטחון וההתפתחות של ישראל.
או שהדגל הפלסטיני יתנוסף בצד הדגל
הישראלי ויחבר-ישראל, או שהוא יתנוסף
בידי מ-צחים המתנכלים למטוסינו בעולם.

**„פעולה צבאית לבדה - אין
בכוחה לשים קץ לטרור!“**

בתום הוויכוח על פרשת אתונה-ביירות, הגישו כל מפלגות המימסד —
מהמרכז הנופשי ועד מפ"ם — הצעת-החלטה, שאישרה את הקו הממשלתי.
אילו הצבענו בעדה, היינו מקבלים על עצמנו אחריות למדיניות חסרת-
התחלת של הממשלה. אילו הצבענו נגדה, היינו מעוררים את הרושם כאילו
אנו מהנגדים לפעולת-ביירות כשלעצמה.

- לכן נמנענו מהצבעה, והגשנו הצעת-החלטה נפרדת משלנו. זו לשונה:
1. **הכנסת שולחת** ברכה חמה לחיילי צה"ל, שהשתתפו בפשיטה לנמל-העופה
ביירות, על כושר פעולתם וקפדנותם המופתית למנוע שפיכות דם.
 2. **הכנסת מגנה** את ההתקפה הנפשעת על מטוס אזרחי של אל-על, נוסעיו
וצוותו, ומביעה את החלטתה הנחושה להגן על תיביה-האזרחי הישראליים.
 3. **הכנסת קובעת** את ההנחיות הבאות למלחמה בטרור:
 - (א) **הטרור הוא** מכשיר מדיני, ורק באמצעים מדיניים ניתן לחסלו.
 - (ב) **פעולות צבאיות לבדן** אין בכוחן לשים קץ לטרור.
 - (ג) **בידוד המורדים**, וניתוקם מהמוני העם שהם פועלים בשמו — הם
צו ראשון ללוחם בטרור.
 - (ד) **שיטות ענישה ותגובה**, שיש בהן כדי להעניק לאנשי הטרור תדמית
של גיבורים לאומיים — עלולות לסייע לטרוריסטים.
 - (ה) **פעולה המעניקה** לאנשי הטרור אהדה בינלאומית, היא פגיעה בישראל.
 - (ו) **אירגוני החבלה**, הפועלים נגד ישראל, יונקים את כוחם מסילוף שאי-
פתו של העם הפלסטיני לחרות לאומית, ומכסים את מעשיהם הנפשעים
בדגל פלסטיני.
 - (ז) **הדרך לניתוק** הטרוריסטים הפלסטינים מקרקע צמיחתו וגידולו היא ההכרה
בזכות העם הפלסטיני ליישותו הלאומית, תוך הסדר של ביטחון ושלום
עם ישראל.
 4. **באמצעה את ידו צה"ל**, קוראת הכנסת לממשלה לנקוט יוזמה מדינית
להשגת הסדר ישראלי-פלסטיני, כבסיס לשלום במרחב.
- כל סיעות הבית הצביעו נגד החלטה זו, ורק שמואל מיקוניס ממק"י תמך
בה. אני, מצדי, המכתי בהצעת של מיקוניס, שתבע גם הוא פיתרון של
שלום, בגנות את אנשי „אל-פתיח“ ואנשי „ארץ-ישראל השלמה“ כאחד.

הוא נהנה מן הפירסום העולמי הכסול
שקיבל — מפעולתו הרצחנית באתונה ומן
התגמול בביירות: הוא נהנה מתוספת היוק'
הה, שתביא אליו מתגייסים חדשים ותמיכה
חדשה. הוא נהנה מן ההכרה הרשמית ב'
עובדה שהוא מכתוב עכשווי את כל המהל-
כים במרחב — לידידיו ולאויביו גם יחד.
ואני שוב מצטט את חברת-הכנסת פרס.
יצחק רפאל: אם כך, לדבריה, מה ערך
לנהל משא-ומתן עם שליטי ערב? אם הם

זאת אמוצינוניות, ולא לנסות, לכל
הפחות, להתמודד עם המציאות;
לנסות לנתח את המציאות, ללמוד
מה קרה במציאות, מדוע זה קרה
ומה אנו יכולים לעשות?

רק החבלנים נהנו!

אחרי ניתוח היחסים בין אירגוני-הח-

הליכוד בוויכוח שהתנהל בבית זה, לפני
פחות משנה, כאשר אמרתי אותם דברים עז-
מז. הסתמכתי על הספרות המיקצועית של
מוקדשת למלחמת-טרור. אמרתי שזה מוכ-
רח לקרות, אם לא ננקוט פעולה מדינית
נגדית. אז עבר גל של צחוק על הבית.

ניסים אליעזר (ל"ע): אולי תצביע על
עובדה אחת ששליט-ערב נכנע לחבלנים?
כאשר הם רוצים להיכנע, הם וכנענים. וכא-
שר נאצר רוצה שהם יפסיקו פעולותיהם —
הם מפסיקים.

אורי אבנרי: אני חושב שאתה אינך
מעודכן.

ניסים אליעזר: מעודכן לא פחות ממך!
אורי אבנרי: ההערכה של כל המומ'
חיים בעולם לענייני המרחב, ללא אף יוצא
מן הכלל אחד ...

ניסים אליעזר: הנחתך מופרכת מבחי-
נה עובדתית, ומסוכנת — כאשר היא נאי-
מרת בכנסת — מבחינה מדינית. תראה קצת
יותר רחוק מהעיתון שלך!

אורי אבנרי: חברת-הכנסת אליעזר, מ'
כיוון שזו קריאת-הביניים הראשונה שלך בי-
כנסת, אשיב עליה במלוא הרצינות.

חובתנו הראשונה כאן, כאשר אנו נמצאים
על דוכן זה, היא כלפי עתיד עמנו. אין אנו
נמצאים כאן כדי לנהל ויכוחים עם העולם
על צדק או אי-צדק, תפקידנו הוא לטכס
עצה איך להבטיח חיים וביטחון לישראל.

**נלמדנו מצה"ל תכונה אחת
יפה, הבולטת בהעדרה מכות זה,
והיא — להסתכל בפני העובדות,
ולנסות לנתחן באופן אובייקטיבי,
גם כאשר הן אינן נעימות.**

אני רוצה לומר לך, ולחברי-כנסת אחרים:
בחדשים האחרונים עוסק צה"ל בתחילת
כללי, חסר-דחמים כלפי עצמו, על כל מהל'
כי המלחמה דאחורונה. צה"ל בודק ותוקר,
ואינו חס לא על יוקרת עצמו, לא יוקרת
המפקדים ולא על יוקרת החיילים. צה"ל
מותח ביקורת קטלנית על עצמו, על מנת
ללמוד לקחים ולהישאר צבא טוב.

**תכונה זו בולטת בהעדרה כבית
הזה.**
אנו נמצאים היום ביום ה-569 אחרי-מל-
חמת ששת-הימים — מלחמה בה נחלנו ניצ-

במירדפים אחרים?
● לראש התמשלה: האם נכונה טענת
העיתונאי האמריקאי החשוב דרו פירסון, כי
הסכם הפאנומיס עוכב כשי חצי שנה
מפני שהיא יגאל אלון הרגין את ה'
נשיא ג'ונסון בעת ביקורו באמריקה?
● לשר הביטחון: האם נכון כי בירי
טניה מכרה לירדן פילים קרקע-אוויר
מדגם טייגרקאט?
● לשר החוץ: האם התקפתו של הרב
ניסים על האפיפיור נעשתה בהסכמת
משרד-החוץ? האם מחו ניציני משרד-החוץ
בניסיון להשיג את האפיפיור?

● לשר הביטחון: האם נכון כי מוסדות
הביטחון תמכו בהקמת **אנדרטות להז'
לים הערביים** במזרח ירושלים, ואם כן
— מה היו שיקוליהם?
● לשר האוצר: האם נכון כי הממשלה
ביטלה את הקובלנה הפלילית שהגיש
בשחיץ נגד הבנק קושלנד את הפנר —
ואם כן, מדוע?
● לשר הביטחון: האם נכון כי ראש
עיריית רמת-גן הומוגן לחולת במורדף
אחרי החבלנים, בו נהרג סא"ל צבי עופר,
וכי משורבנים נאמנים שונים נהרגו לניח

בות חטיפת פטוס אל על מונתה ועדת
שרים מיוחדת לבדיקת ענייני הביטחון בי-
מטוסים, וכי לחעדה זו לא צורף השר
מושה דיין?
● לשר החוץ: האם נכונה טענת השר
משה דיין, כי תוכנית 7 הנקודות של שר'
החוץ האמריקאי תואמת את התוכנית
הסובייטית שהוכרה בעת ביקורו של
אנדריי גרומיקו בקאהיר?
● לשר החוץ: האם נכונות השמועות
כי הממשלה האמריקאית שוקלת מחדש את
מדיניות ה„פאנומיס“ לישראל?

האפיפיור ועוד
נוסף על הריסר שאלות שהגשנו ה-
שבוע לשרים השונים על ההשלכות ה-
מדיניות והביטחוניות של פרשות אתונה
וביירות, הגשנו — בין השאר — את
השאלות הבאות:
● לשר הביטחון: האם נכונה הידיעה,
שפורסמה במצריים, כי ישראל עומדת ה-
שנה לקבל 20 מטוסי „סקיי-הוק“ גר-
מטיס?
● לראש וממשלה: האם נכון שבעיקר